ריבב"ן

מתני' מעות שנמצאו בין שופר שקלים לשופר נדבה. טוכלין אחר הקרוב בין להקל בין להחמיר: **מחלה על מחלה יפלו לנדבה.** לנדבה ממורים דכולה עולה לגבי שקלים שיהיהן קילי קלושתייהו דניתנין לחומת העיר ומגדלותיה: **נצוצה.** חמירא לנדוניה היא עלמה קריבה לגבי עלים הן מכשירי קרבן: **כין קינין נגוזלי עוף יפלו נגוזלי עוף.** פתחון כרבנן דקיני חובה הן ואחד לעולה ו' לחטאת וחטאת הבאר נקבל להכשיר ומיד שיש לו שעת היתר להכשיר אין בו מעילה וכעולה בכלי ומחוייב טפי: **כין חולין למעשר שני.** לפו במקדש עסקינן אלא אם היו שני צבורי מעות בתיבתו מחלה למחלה יפלו למע"ש ויאכלם בירושלים כגון שנשתמש בהן כאחד לפי שהוא חולין בתר כדתנן בפסחים (דף נ.): **מתני' מעות שנמצאו נפני סוחרי בהמה גסילוים לעולם מעשר שני.** לפי שרוב מעות מעשר שני לצלמים חולה לתוית שם שם כתיב הכא ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגנך ומירושך וגו' עד ואכלת שם וגו' והתם [כתיב] וחצית לצלמים ואכלת שם [דברים טז] לא שיהו רשאי לאוכלן בחוצה חולין כלל אלילו בירושלים לאפילו בהאפסקה לצלמים לא תפסי לאחמרינן בפרק המודה ג"ח ממי המתפיש מעות מעשר לצלמים לא קנו שלמים ואם לא היה ליקח בהן חטין או בגד אחר לאחר שלמי ונתיה התם לעלוקח מיה לזבחי שלמים ובהמה לבשר תחוה לא יפלו לאוכלן בגון שלקחה מעות מעשר שני ומפרש לאפילו העור שיש בחוצה לצאת לאוכלן בשאר שלמים שהעור לאוכלן ואפילו של מע"ש לאחמרינן בעירובין פ"ג בנקב מלמד שלוקחין בקר לגר עורו לפשיטו שהעור חולין גמור: **ובכר הניח חולין.** ירושלמי אחר רבה בר חיית בר חייא בשם ר' יוחנן מזקק שאין כהן מוליא מעות מן הלשכה עד שמתחלת על הבהמה: **[וגירושלים] בשאר כל יומות השנה חולין וכשעת הרגל מעשר.** מפרש בפסחים פ"ק אחר רב שמעיה בר זירא מ"ט הוליא מקמי יומוא דוקא ירושלים עשוין להתכבד בכל יום וקמי יומוא חלו להו: **מתני'** ללא כר' יוסי דתניא [בתוספתא פ"ג] ר' יוסי אלו דברי בית שמאי אבל ב"ש אומרים לעולם מעשר חול מהנמלאין בהר הבית בשאר כל השנה ממעות שנמצאו בירושלים אין מחזירין אותן אלא לירושלים ואין מחזירין אותן לא לגליל ולא ליהודה אלא לירושלים בלבד שנאמר ונתת הכסף בכל אשר תאוה נפשך בבקר ובצאן ובין בשכר ובין בכל דבר אשר תשאלך נפשך ואכלת שם לפני ה' אלהיך ושמחת אתה וביתך: **ומודים ב"ש בשאר כל יומות השנה שחולין לוקחין בהר הבית חולין ובשעת הרגל מעות שבידי בני מדם חולין מן הן של מעשר אף"ה הוי חולין לוקחין בהר הבית רובא ומיעוטא מקלקלי ומיהו לאו מעשר שני שלהם הוא אלא חולין ומיהו